

Vrijzinnig Leerhuis

seizoen 2024/2025
4 weekenden van studie en ontmoetingen

Als oppervlakkigheid, opgeblazen actualiteiten, gemakkelijke kritiek en ondoordachte overtuigingen niet op prijs gesteld worden, dan is het Vrijzinnig Leerhuis een plaats waar u zich thuis zult voelen. Grote thema's worden hier op een nieuwe manier - intellectueel, open en vrij van vooroordelen - benaderd.

Het **Vrijzinnig Leerhuis** richt zich met vier themaweekenden op vrijzinnig georiënteerden die hun visie op cultuur, politiek en maatschappij met een open geloofsattitude willen verdiepen en met anderen willen delen. Intellectuele nieuwsgierigheid en onderlinge betrokkenheid zijn hierbij sleutelbegrippen.

Elk thema wordt vanuit verschillende disciplines zoals sociologie, psychologie en filosofie benaderd. Hierbij komen ook film, literatuur, muziek en beeldende kunst aan de orde. Elke bijeenkomst wordt besloten met een eenvoudige viering die in het teken van het thema staat.

Dit seizoen worden de thema's "**Van geslacht op geslacht**", "**Wegen en omwegen**", "**Betekenis**" en "**Tradities, oude, bestaande en ook nieuwe**" uitgediept. In verband met de onderlinge gedachtewisseling genieten deelnemers die zich verbinden aan het volledige jaarprogramma de voorkeur.

Datum	Locatie	Thema	Docent
13/14 december	Mennorode	Van geslacht op geslacht	Henk Leegte
21/22 maart	Mennorode	Wegen en omwegen	Jaap van Kampen
9/10 mei	Mennorode	Betekenis	Kees Blokland
23/24 mei	Mennorode	Traditie	Alfred van Wijk

Programma

Het programma van het Leerhuis heeft iedere bijeenkomst een vaste structuur:

Vrijdag

17.30 uur ontvangst

18.00 uur **diner**

19.00 uur film afhankelijk van het thema

21.00 uur nabespreking film

22.00 uur einde programma, mogelijkheid tot informeel samenzijn

Zaterdag

v.a. 8.30 uur ontbijt

9.30 uur bespreking van het thema aan de hand van fragmenten uit wetenschap en literatuur die ter plaatse worden uitgereikt

12.30 uur **lunch**

13.30 uur verdere bespreking van het thema

15.45 uur liturgisch moment

16.00 uur afsluiting en vertrek

“Van geslacht op geslacht. Wat neem je mee? Wat laat je achter? Wat geef je door?”

Docent en gespreksleider: ds. Henk Leegte

De wereld is niet begonnen bij onszelf. We mensen zijn als een schakel in een lange keten. Een keten waar mooie schakels en zitten, en minder mooie. De Bijbelse gedachte is dat het ergens heen moet met de geschiedenis, en houdt een visioen hoog dat we soms ‘vrede op aarde’ noemen, of ‘Koninkrijk van God’. We kregen intussen van alles mee van onze ouders, en die weer van hun ouders. En dat dragen we met ons mee. De Hongaars-Amerikaanse psychiater Nagy zegt hierover: “Wat niet in evenwicht was in de ene generatie, zoekt naar evenwicht in de volgende. Er bestaat in families, door generaties heen, een soort onzichtbaar “grootboek”, dat de rekeningen bijhoudt tussen familieleden. Wat uit balans is geraakt in één generatie, verwacht men in de generatie daarop weer in evenwicht te brengen. Latere generaties worden geconfronteerd met de schuld van eerdere generaties.” Samen zijn we op weg in de geschiedenis en de vraag is wat we in ons leven hebben meegekregen van ons voorgeslacht en wat we daarmee doen. Werken we ermee, of proberen we het kwijt te raken, en wat willen we er van doorgeven aan de generaties na ons? Dit zijn de vragen voor het Leerhuis. De Bijbelse verhaaltraditie heeft hier veel over te zeggen, en daar gaan we naar kijken. Daarbij moeten we bedenken dat de Bijbel uit een cultuur komt die meer oog had voor de gemeenschap dan voor het individu, voor collectieve verbanden, voor solidariteit, in schuld én zegen. Bij de bespreking van dit thema zal ik verder gebruik maken van ervaringen en inzichten die ik opdeed in een kleine dertig jaar pastorale ervaringen, van inzichten van de profeet Ezechiël en van die van een twintigste eeuwse Amerikaanse filmmaker.

Wegen en omwegen

Docent en gespreksleider: Jaap van Kampen

Het komt niet vaak voor dat, als the end op het filmdoek verschijnt ik blij zitten en ook nog de hele aftiteling tot me neem. Dat gebeurde bij de film “Ida” van Pawel Pawlikowski en niet alleen omdat ik het verhaal zo bijzonder vond, maar ook vanwege de prachtige pianomuziek die aan het eind klonk. Het licht was al aan toen ik als laatste de filmzaal verliet.

Toen moet het idee voor dit leerhuis zijn ontstaan: wegen en omwegen.

Als een metafoor voor het menselijk leven en het zoeken naar betekenis. Wegen vertegenwoordigen de directe paden, de geplande en rationele routes die ons van A naar B brengen. Ze symboliseren orde, doelgerichtheid en de vaak lineaire opvatting van vooruitgang die diep geworteld is in onze moderne samenleving.

Omwegen, daarentegen, staan voor de indirecte paden, de onverwachte wendingen en de afwijkingen van de geplande route. Ze symboliseren chaos, onzekerheid, en de waarde van het onvoorspelbare. In filosofische zin kunnen omwegen worden gezien als kansen voor groei, reflectie en diepere inzichten.

Kierkegaard schreef : “Het leven kan alleen achterwaarts begrepen worden, maar het moet voorwaarts worden geleefd”.

Graag praat ik tijdens dit vrijzinnig leerhuis met jullie door over de vraag - als we de film van ons eigen leven terugdraaien - , wat onze wegen en omwegen zijn geweest. We gaan te rade bij klassieke literaire teksten als de Odyssee en het verhaal van Sint Brandaan.

Het begrip omweg wordt niet alleen in biografische zin gebruikt, maar ook in de betekenis van indirect. Zo schreef K.L. Poll over poëzie een essay met de titel: “Het principe van de omweg” , Carlo Ginsberg “Omweg als methode” en Herman Pleij “Kunst als omweg”. Deze en andere teksten neem ik als uitgangspunt voor een nadere verkenning van onze kunstbeleving.

Muziek levert (vaak) een onmiddellijke schoonheidservaring op, terwijl we bij menig schilderij eerst het bijschrift moeten bestuderen om er ons een voorstelling van te kunnen maken.

Veel bijbelse figuren gaan niet-gebaande wegen en vinden via een omweg hun bestemming. Ik denk aan Jakob, die pas na een gevecht met een engel (zichzelf, God, wie het weet mag het zeggen) de Jabbok oversteekt en zijn broer Ezau tegemoet durft te treden. Of Jona, die wegvlucht als God hem de opdracht geeft Nineve aan te klagen.

Ook deze verhalen kunnen van pas komen bij de beantwoording van de vraag die als een rode draad door dit leerhuis loopt: Hoe hadden we willen zijn en wie zijn we geworden.

Tot volgend jaar op 21 maart 2025 (wereld poëzie-dag).

Betekenis

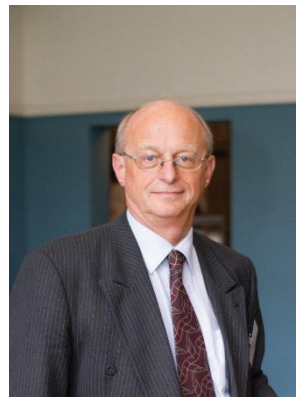
Docent en gespreksleider: drs. Kees Blokland

Het ervaren van zin en betekenis in het eigen leven staat centraal in dit weekend. Enerzijds wordt betekenis ons aangereikt door de “ grote” religies en filosofen, anderzijds geven we zelf betekenis aan wat ons overkomt , of , door onze keuzes, aan hoe we in gegeven situaties handelen. Wat zijn gebeurtenissen en keuzes uit ons eigen leven waaraan we diepere betekenis ontleen?

In het weekend gaan we dieper in op wat in dit opzicht aan wijsheid ons door denkers en profeten is meegegeven, maar we zullen ook op het individuele niveau zoeken, in het allerindividueelste eigen CV.

We maken uitstapjes naar het existentialisme van Sartre en de logotherapie van Victor Frankl. Daarnaast verkennen we welke essentie het leven in de tijd heeft om betekenis te ervaren. Tevens lezen we enkele gedichten uit de bundel “Betekenis” waarin 50 dichters hun associatie met dit onderwerp hebben weergegeven.

De film “ De acht bergen” van Felix van Groeningen en Charlotte Vandermeersch naar het prachtige boek van Paolo Cognetti zal de zoektocht naar betekenis dringend en ook inspirerend in beeld brengen.

Tradities, oude, bestaande en ook nieuwe?

Docent en gespreksleider: dr. Alfred van Wijk

In dit weekend overdenken wij de betekenis die wij aan tradities, gewoontes en gebruiken toekennen. Wij kennen tradities die zijn verbonden met onze nationaliteit, maar ook die in ons gezins- en familielevens een rol spelen.

Dat ook ons geloofsleven gedragen wordt door tal van tradities komt uiteraard ook aan de orde. We zullen zien hoe sommige tradities verdwenen zijn of hoe lang bestaande in vormgeving veranderd zijn. Ook zullen wij stilstaan bij de vraag of het wenselijk is om sommige tradities geen aandacht meer te geven en of het wenselijk is dat wij bijdragen aan het instellen van een nieuwe zinvolle traditie.

In ons onderling gesprek zullen wij steeds nagaan op welke wijze wij zelf aandacht geven aan tradities in ons persoonlijk leven, in ons geloofsleven en in onze samenleving.

Kosten

De kosten voor het Vrijzinnig Leerhuis bedragen € 195,00 per bijeenkomst. Dat is het tarief voor de cursuskosten, een overnachting op een éénpersoonskamer, ontbijt, lunch, diner en koffie-/theeverstrekking en verblijfsbijdrage.

Aanmelden

Aanmelden kan via [dit inschrijfformulier](#)

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Vera Kok.

T 020 - 6230914

E vera.kok@ads.nl

**doops
gezinden**

Of bekijk onze website: www.doopsgezinden.nl

Locatie

Mennorode: een hotel en congrescentrum dat zijn oorsprong vindt in de Doopsgezinde Broederschap.

Door de jaren heen is dat uitgegroeid tot Hotel & Congrescentrum Mennorode, dat zich - net als de doopsgezinde geloofsgemeenschap - nog steeds kenmerkt door openheid voor mensen met verschillende opvattingen.

Meer weten over de historie van Mennorode? Kijk op www.mennorode.nl

Adres: Apeldoornseweg 185, 8075 RJ Elspeet

T 0577 498 111

E info@mennorode.nl

 HOTEL
MENNORODE
Pruis • Gastvrij • Persoonlijk